

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy óra. I kor. Egy óra. I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . Negyedévre 4 . 50 .

Felolós szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utoza 47. és 49. szám.

Székely-kongresszus Debreczenben.

A székelyek megmentéséért.

A Székely Társaságok Szövetségének negyedik közgyűlése.

Jelentős, nagy ünnepnapja volt ma Debreczen városának. Falai között fogadott egy lelkes kis csapatot, a székely társaságok szövetségének képviselőit, akik lankadatlan munkát tüztek maguk elé a székelyek és a székely föld megmentésére. A munka erős, becsületes és hazafias, méltó arra, hogy ne csak a székelyek, de a magyarok is kivegyék belőle a részüket.

A mai kongresszus a két nép, a székely és magyar erejének, lelkesedésének összeforrasztása volt a győztes cél érdekében. Bizonyos, hogy ilyen erővel és munkával és a cél ilyen imádatával meg lehet menteni a székely földet a székely népnek és a székely népet a magyar hazának.

A közgyűlésről szóló részletes tudósításunk itt következik:

A vendégek érkezése.

Hétfőn este pár pernyi késéssel 7 órakor robogott be a budapesti gyorsvonat, amely a vendégeket hozta. A vasuti állomás perronját nagyszámú, előkelő közönség lepte el, amelynek soraiban ott láttuk városunk notabilitásait s számos országgyűlési képviselőt. A kiszállás után az I. osztályu

váróteremben gyűltek össze a székelyek, a hol először Vecsey Imre főjegyző fogadta őket a polgármester és a város nevében. Azután Székely Ferenc, a debreczeni Székely Társaság agilis ügyvezető alelnöke, néhány ószinte szóval üdvözölte a vendégeket, akiknek nevében Deák Lajos, az országos székely szövetségének elnöke, köszönte meg a szíves fogadtatást. Beszédjében a következőket mondotta:

Tíz évvel ezelőtt alakult meg Marosvásárhelyen az első Székely Társaság. Az ott elhangzott vészkiáltás visszhangra lett az egész országban. Megindult a nagy akció a székelység érdekében. Egymásután támadtak a hazában a Székely társaságok, amelyek magukévá tették a székelység ügyét. Örömmel fogadtuk most Debreczen szabad királyi városa tanácsának meghívását, hogy itt a szabadság ősi várában erőt, kitartást nyerjünk a további munkához s ernyedetlenül dolgozzunk az egységes, független nemzeti állam kiépítésén. Jól fogjuk magunkat körükben találni!

A kitűnő szónokot zajosan megéljenzették s aztán kocsikra ültek s a Hunyady-utcán át behajtottak a városba, amelynek ünnepi színt kölcsönzött a sok kitűzött zászló. Este félkilenc órakor a Royal-szálloda éttermében ismerkedési estély volt, amely mindvégig pompás hangulatban folyt le.

A kongresszus tagjai.

A kongresszuson a kormány képviselőiben megjelentek *Weszprémy Zoltán* főispán, mint a kultuszminiszter, *Micsah Endre* miniszteri osztálytanácsos, mint a kereskedelemügyi miniszter *Koós Mihály* dr. miniszteri titkár, mint a földmívelésügyi miniszter képviselője. Jelen voltak továbbá *Barcsay Andor* dr., *Brasay Zoltán* dr., *Bakonyi Samu* dr., *Benedek János*, *Fereny Gyéza* dr., *Fenyvesi Samu* dr., *Korda Andor*, *Irsay József*, *Papp Elek*, *Sümei Vilmos*,

Zakariás János dr. országgyűlési képviselők. Képviselve voltak az Erdélyi vármegyék és városok, az Emke, a székely iparkamara, a marosvásárhelyi, brassói, boróthi, bethleni, gyulafrhérvári, hétfalusi, kézdivásárhelyi, mezőszéki, miskolci, karcagi sepi-szentgyörgyi, szamosújvári, székelyudvarhelyi, székelykeresztúri, bukaresti székely-társaságok képviselői, továbbá az Omge, a budapesti székely-egyesület stb. ek

A Székely Társaságok Szövetségének tagjai délelőtt 8 órakor ünnepi istentiszteleten voltak a reformátusok nagytemplomában, ahol lovag *Csiky Lajos* teológiai tanár mondott magas szárnyalású imát. Az ünnepi istentisztelet után a kongresszus tagjai átvonultak a városba a nagy tanácsterembe, ahol a Szövetség közgyűlését megtartotta.

A közgyűlést *Deák Lajos* kir. tanácsos, szövetségi elnök nyitotta meg értékes beszédben. Ismertette a székelyek szomorú gazdasági állapotát, melyen segíteni az egész országnak kötelessége. A segítő kezét a székelyek nemcsak az idegenektől várják, hanem maguk is igyekeznek magukon segíteni. Ezen célt szolgálják a Székely Társaságok. Köszönetet mondott a kormánynak, mely szeretettel karolta fel a székelyek ügyét. Végül lendületes szavakban köszönte meg Debreczen város vendégvételét.

Az üdvözlések.

A Szövetséget Debreczen város részéről *Kovács József* polgármester üdvözölte szép beszédben. A debreczeni Székely Társaság nevében *Szavay Gyula* köszöntötte a vendégeket a következő pompás beszéddel:

A debreczeni Székelytársaság, mint boldog és büszke házigazda nevében a legnagyobb tisztelettel s a rokoni szeretet minden melegségével üdvözölöm a székelység országos szervezetének itt megjelent kitűnősegeit, kedvenc vendégeinket.

Debreczen zenei élete.

A Debreczeni Zenekedvelők Körének 1908-09-iki második évről.

Irta és a Zenekedvelők Körének május 30 án tartott közgyűlésén felolvasta: **Dr. Spitz Lipót** titkár.

Tisztelt Közgyűlés!

Első évről szóló jelentésünkben reámutattunk arra a pangásra, mely zenei életünk terén az utóbbi években tapasztalható volt. A mikor ezen pangás okait kutattuk, mindjárt kifejezést adtunk ama meggyőződésünknek is, hogy eme állapoton kellő körültekintéssel és kezdeményezéssel, egy becsületes, a közönség igényeinek megfelelő zenei kulturaprogramm felállításával és fokozatos megvalósításával segíteni lehetne, mert közönségünk körében sok értékes szellemi és erkölcsi erőforrás van, sok becses tulajdonság, hozzáértés, fogékonyság, hajlandóság, melyek mind egy magas fokon álló zenei élet biztató előjeleit képezték, ezen erők azonban részben szunnyadtak, részben izolálva és egymástól elszigetelve érvényesülni nem tudtak.

Ismeretes, hogy e téren az első lépést

az 1909 év végén körünk tette meg; hogy milyen erkölcsi és anyagi sikerrel, az a t. közgyűlési tagok előtt ismeretes. És most immár azon helyzetben vagyunk, hogy egyesületünknek második évről, az 1908-09-iki zenei évről is beszámolhatunk. E beszámolónkat tulajdonképpen egy szóval is kifejezhetnők s ez a szó: *progresszió*. Progresszió minden vonalon:

1. a közönség szeretetében és erkölcsi támogatásában,
2. progresszió anyagi téren és
3. progresszió a zenei kultúra intenzivitásában.

A közönség szeretetét és támogatását minden egyébtől eltekintve pusztán a számadatok is illusztrálják. Az első esztendőben volt 278 rendes tagunk, a második évben már rendes tagjaink száma 400. Oly növekedés ez, mely a legvérmesebb reményeket is felülmultha és a mely a jövő fejlődés biztató perspektíváját nyitja meg. E négyszáz főnyi törzsközönség már egymaga is lehetővé teszi a legfényesebb hangversenyek megtartását, azonban a közönség érdeklődése nem szorított pusztán e 400 személyre. Nem tagok is oly sűrűn látogatták hangersenye-

inket, hogy a Bika nagyterme állandóan, olykor zsúfolásig is megtelt s érdekes e tekintetben pénztári kimutatásunk, mely szerint napi jegyek eladásából majdnem annyi bevételünk volt, mely az összes tagsági díjaknak majdnem egyharmadát teszi. Különösen figyelemre méltó ez a statisztikai adat nem csak az elmúlt esztendőre való vonatkozásában, hanem gyakorlati jelentősége van jövő terveink összeállításánál, mert ebből az tünik ki, hogy a rendes tagsági díjakon felül azoknak majdnem egyharmadát kitevő külön bevételre is számíthatunk.

Egyébként egyetünk anyagi ügyeit reális alapon helyes beosztással és számitással intézték. Dacára annak, hogy az ígért 4 hangverseny helyett hetet adtunk és pedig oly módon, hogy tagjainknak egyikre se kellett külön ráfizetniük;

dacára továbbá annak, hogy a zenekari gyakorlatok tartása, mely alapszabályaink szerint egyik fontos célunk, tetemes költséggel járt, amennyiben a zenekarnak fuvóhangszerekkel való kiegészítése céljából részben a színházi, részben a waggongyári zenekar közreműködését kellett, hogy igénybe vegyük, a karmesteri díjazás, hang-

Diszes vasvázu kert- és veranda butorokat,
 kertihengereket, vízfecskendőket, kutszivatytyukat,
 legtökéletesebb szőlőmalmokat és borpréseket olcsó
 gyári áron ajánl a

„Debreceni Vasöntőde és Géplakatosság“

Raktárhely: Péterfia-utoza 73. sz. — (Telefon 487. szám.)

Ezen a napon mi mindnyájan, akik vérszerűen nem is tartozunk a székelyek közé, büszkék vagyunk arra, hogy legalább tisztelbeli székelyek lehetünk, mert hitünkben, képzeletünkben mintegy osztályos társainvá válunk így annak a nimbusznak, melylyel a köztudat a „székely” nevet megkoszoruzza.

Ez a név ezt a koszorút hosszú századok harcok küzdelmeiben és a lét-fentartás nehéz munkáinak éber, szorgalmas, hűséges végzésében érdemelte ki.

Nemzetünk történelmének írott könyvében lapról-lapra vérrózsák képezik az iniciálék díszítéseit, a vérrózsák legszebbjeinek állomásai a hős székely kebleken pirosultak.

Nemzeti gazdálkodásunknak rossz szelektől hajtott, hanyatott hajója holt vizeken untalan megfeneklett, vizét verejtékkel kellett a nemzetnek szaporítani s a verejtékeknek ebbe a tengerébe gyöngyözve hullt alá a székely bércek és erdők kövének verejték-patakja.

Fogalom volt mindig a székely vitészség s a székely életrevalóság.

És jöttek más idők, nehéz és rossz idők. A székely völgyek puha pázsitján idegen lányomok szaporodtak el. A letarolt bércek meztelen gerince vádlón meredt fel az égbe, megindultak az erdők s a fák gyökerébe hasztalan kapaszkodtak kétségbeeséssel bele a székelyek, megtartani már nem tudták.

Mije amerre ment, széledt utána a székelység is.

De magja ott maradt fogja a földet és tartja magát, míg jön a segítség, szétszóródott magjából pedig új erdők fakadnak.

Országszerzte mindenütt, ahol egy hű székely szív dobogott, megdobogtatta ez maga körül a testvér magyar szívet s kart karba fűzve támadtak a székely társaságok, őrszemei, őrtüzei a székely érdekeknek, azt a célt tűzve ki és érve el hogy nagy Magyarország felálljon a rokonérzése mint a ok a leomlott bércek, mint azok az elszikkadt erdők magasodjanak fel, élő kőbástyául, eleven erdőül a székelyek mögött.

Ennek az érzésnek szítja parazsát a debreczeni székelytársaság is és itt a magyarosság őserős szívében nem most lobban ki először e testvérérzésnek a lángja, még a közelmúltból elevenen él szép emléke annak, mikor nemzeti irodalmunk székely kiválóságai itt ünnepiesen megszólaltak és annak a másik alkalomnak, amikor a székely iparkodás és kezűgyesség gyönyörű

legnagyobb mértékben méltányolja és az általános óhaj nyert kifejezést, hogy zenekarunkat és énekarunkat ne csak fenntartsuk, hanem a lehetőséghez képest tovább is fejlesszük, a mi a jövőben egyik főfeladatunkat is fogja képezni. A történelmi teljeség kedvéért megemlítjük azt is, hogy zenekarunkkal 19. énekarunkkal pedig mintegy 45 gyakorlatot tartottunk. Nyilvános hangversenyen zenekarunk Mozart, Volkmann, Sibelius és Schumann műveit adta elő.

Mint már említettük, az elmúlt 1908-1909-iki hangverseny évad alatt hét hangversenyt rendeztünk. E hangversenyeken közreműködtek: a brüsseli vonósnégyes, a Svärdöm-nővérek éneknégyese, azonkívül a következő solo-művészek és művésznők: Svärdström Valborg, Szamosi Elza, K. Durigo Ilona énekművésznők, Csuka Béla és Forray András gordonka művészek, Marteau Henrik és Szigeti József hegedűművészek, Dohnányi Ernő, Stefániai Imre, Keéri Szántó Imre, Tarnay Alajos és Dienzl Oszkár zongoraművészek.

cikkei egyszerre varázsoltak élénk ünnepet és vásárt.

De mindennél szebb, nagyobb, marandóbb lesz Debreczen előtt ennek a mai napnak emléken megőrzött képe, amikor a székely nagyk ide gyülekeztek országgyűlésbe.

Hálás köszönetet mondok ezért a nagy megtiszteltetésért a debreczeni székelytársaság részéről s amikor a múltakból a jelenbe vezető uton ezek a biboros és fátyolos felhők szemem elé ereszkednek, átsüllyan rajtok a jövő biztató reménye, hogy ily férfiak kitartó nemes buzgólkodása meddő nem maradhat.

Ennek a reménynek kifejezést adva, a mi szerény társaságunk nevében tisztelettel és szeretettel üdvözlöm a székely társaságok szövetségét.

Ezután Kossuth Ferenc kerekedelmimiszter hazafias üdvözlését tolmácsolta Micseh Endre miniszteri osztálytanácsos. A miniszter biztosítja a Szövetséget, hogy a székelység ügyét továbbra is azzal a szeretettel fogja kezelni, mint a múltban. Vésztelenen ismertette a kereskedelmi kormány a székelyek érdekében eddig eszközölt és célbavett tevékenységét. A miniszter nagy súlyt helyez a székely nagy ipar és háziipar fejlesztésére, az inasképzésre és az iparoktatásra.

Deák Lajos elnök köszönetet mondott a kormány képviselőinek, majd Székely Ferenc, a debreceni Székely Társaság elnöke indítványára a magukat képviseltető minisztereknek a közgyűlés a következő táviratokat küldte:

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter

Nagyméltóságodnak képviselője által szövetségünkhöz intézett szíves üdvözlését hálás köszönettel véve, tisztelettel és legmelegebb üdvözlésünk nyilvánítása mellett kérjük Istent, hogy drága egészségét hazánk javára mielőbb állítsa helyre. A Székely Társaságok Szövetségének Debreczenben tartott közgyűlése.

Deák Lajos, elnök.

Apponyi Albert gróf, vallás- és közoktatásügyi és Darányi Ignác földmívelésügyi minisztereknek a következő szövegű táviratot küldte a közgyűlés:

A Székely társaságoknak Debreczenben tartott közgyűlése azon alkalomból, hogy Nagyméltóságod képviselője által közgyűlésünkön részt venni méltóztatott, legmelegebb köszönetét nyilvánítja és tiszteletteljesen üdvözlöi.

Deák Lajos, elnök.

Ezekben adtuk főbb vonásokban képét az elmúlt esztendőnek.

Az elrománosító vallás.

Ferenczy Géza dr. országgyűlési képviselő tartotta meg ezután felolvasását „Magyar görög katolikus egyház” címen. Kiegészítő felolvasása címét, amennyiben a hazánkban létező vallásokat magyar nemzeti szemponttól óhajtja tárgyaini. A magyar görög katolikus egyház egyidejűleg jött be a magyarokkal hazánkba. Történelmi áttekintést vet a görög katolikus egyház fejlődésére. 1691-ben 40 ezer szerb család egyházi autonómiát kapott, de csakis szerb köleli görög egyház létesítésére. Az oláh-görög keleti közösségeket lassan olvasztották magukba. Az 1868. évi IX. törvénynek 9. szakasza mellőzését elnézzük ma is. Az erdélyi románok a vallás köpenye alatt románost. Huszonhatezer görögkeleti székely él ma Erdélyben, ezeket ki kell ragadni az eloláhosodásból azért, hogy a magyar görög katolikus egyházakat buzdítsuk arra, mi képpen a magyar nyelvű szertartást kélmezze. Az elrománosítás megakadályozására fog szolgálni az is, ha a magyar görög katolikus egyházat szervezni fogják. Ezután előterjeszti a következő határozati javaslatot:

Mondja ki a Székely Társaságok Szövetségének közgyűlése:

1. A görög keleti magyar egyház szervezését és a görög katolikus magyar püspökség felállítását több, mint 20-40 ezer székely ékeltsége alapján székely kérdésnek minősíti s hazánk erdélyrészi magyarságának megmentése és megerősítése szempontjából azok megvalósulását minden erejével előmozdítandónak jelenti ki.
2. Ennek alapján megvalósulásokig ezen kérdéseket nyilvántartja s úgy társadalmi érintkezésekben, mint a hírlapokban; úgy a törvényhatóságokban, mint a törvényhozásban azoknak állandó szorgalmazását elhatározza s e célból úgy a törvényhatóságokhoz, mint a kormányhoz és törvényhozáshoz is felir.
3. Elvárja és erkölcsileg kötelezi minden székelyt arra, hogy a közvetlen érintkezés minden erejével és testvéri szeretettel minden melegevel minden görögkeleti és görögkatolikus magyarban a faji öntudat felébresztésére, ébrentartására és kifejlesztésére nemes elszántsággal és fáradhatatlan lelkesedéssel közreműködjön.
4. Kivánatosnak jelzi, hogy a görög katolikus és a görög keleti vallású székely fiúk nevelése kizárólag magyar iskolákban s lehetőleg a román nemzetiségű hasonló hitsorsosaktól elválasztottan történjék s ennek alapítványok útján előmozdítását közkiváncsolomnak jelenti ki.

A közgyűlés az indítványt egyhangú lelkesedéssel elfogadta s felkérte a felolvasó Ferenczy Géza dr. orsz. képviselőt, hogy a nagyfontosságú ügyet a képviselőházban interpelláció alakjában vesse fel.

Üdvözlő táviratok.

A nagy tetszéssel fogadott felolvasás után Deák Lajos elnök felolvasta Szierényi József államtitkár következő táviratát:

Székely kongresszus

Debrecen.

Öszintén sajnálva, hogy nem vehetek részt a kongresszuson fogadják ez uton legszívelebb üdvözlőmet. A székelység nemzeti és anyagi megerősítése egyik fontos országos nemzeti érdek, mely munkában, miképpen a múltban, azonképpen a jövőben is tölem telhetőleg közreműködni hazafiai kötelességemnek tekintem.

Szierényi.

A közgyűlés élénk tetszéssel fogadta a táviratot, melyre az alábbi üdvözlő távirattal felelt:

Szierényi államtitkár

Budapest.

Nagyméltóságodnak a Székelytársaságok Szövetségének Debreczenben tartott

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szinszappana.

közgyűléséhez intézett szives üdvözlését meleg köszönettel vettük és azt tiszteletteljesen viszonzva bizalommal kérjük ügyeink további támogatását

Deák Lajos
elnök.

Délben érkezett meg Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter következő üdvözlő távirata:

Fogadja a székely társaságok szövetése ma megnyitott negyedik közgyűlése alkalmából hazafias üdvözlőtem, valamint azon őszinte kívánatom nyilvánítását, hogy áldásos működését a székely nép javára minél teljesebb siker koronázza.

Darányi földmivelésügyi miniszter.

Székelyföldi kirendeltség.

Ezután Brázay Zoltán dr. orsz. képviselő a székelyföld kereskedelmi és ipari viszonyairól tartott tanulságos felolvasást. Kívánatosnak tartja a székelyföldön, ahol oly kevés a szántóföld, a szövőipar fejlesztését, a faipar felkarolását, a lenkésztést, gyékény- és hársfonást, kisipari termelés előmozdítását. Sürgősnek tartja a székelyföld vasutvonalainak kellő kiépítését, valamint gyárak alapítását.

Határozati javaslata a következő: Kérje fel a közgyűlés a kereskedelmi minisztert, hogy sürgősen létesítsen a földmivelésügyi miniszter példájára egy kereskedelmi és ipari székelyföldi kirendeltséget erős állami támogatással. Ez a szervezet lenne a székelyföldi iparfejlesztés irányítója, a minisztériumi intézkedések végrehajtója és ellenőrzője, a székely ipar közvetítője, szóval központja. Iparodjék a kirendeltség a székely néppel megkedveltetni az iparüzést, szorgalmazza a szakiskolák felállítását, igyekezzék fellendíteni a székely háziipart, létesítsen összeköttetést a készítmények üzleti értékesítése szempontjából. Feladata legyen továbbá kisipari gépeket megfelelő helyre adni, kereskedelmi vállalatok létesítését kezdeményezni, székelyföldi gyárak alapítására külföldi gyárosokat animálni, végül az ásványvizek terjesztésében s a fürdők fellendítésében közreműködni.

Ezután Darkó Jenő dr. debreceni jogakadémiai tanár „Nemzetfentartó szellemi erő” címen tartott értékes felolvasást, nagy tetszést keltve.

Gálffy Ignác, a miskolci Székely Társaság elnöke indítványt tett a székely nemzeti alap gyűjtésére. A közgyűlés elhatározta, hogy úgy Erdélyben, mint Magyarországon megindítja a gyűjtést. A gyűjtéssel a magyarországi részen a budapesti Székely-egyesület biztárok meg. A székely nemzeti alap a székelység és a székelyföld megmentésére fog szolgálni.

Végül a közgyűlés elhatározta, hogy jövőesztendői kongresszusát Gyergyószentmiklóson fogja megtartani, ami után Deák Lajos elnök délután fél két órakor lelkes szavakban berekesztette a közgyűlést.

Közgyűlés után fényes bankett volt a Bikában, melyen igen sokan vettek részt. A diszebédén felköszöntöket mondtak Weszprémy Zoltán főispán, Bakonyi Samu dr., Deák Lajos, Kovács József polgármester, Fenyvesi Soma stb.-en. A lakoma mindvégig lelkes hangulatban folyt le.

Egylet.

— A debreceni jótékony nőegylet közgyűlése. A debreceni jótékony nőegylet június hó 6-án, azaz vasárnap délelőtt 11 órakor a nőipariszkola nagytermében évi rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: Elnöki jelentés az elmúlt évről. — Az évi számadás bemutatása. A számvizsgálók jelentése. Tisztújítás, esetleges indítványok

Debreceni atléták győzelme.

Nagy athletikai és gömbölvő verseny Tiszapolgáron.

A Tiszapolgári Sport Club, karöltve a környékbeli intelligenciával, angol mintára, meghívási, athletikai és gömbölvő versenyi rendezett. Az athletikai versenyen részt vettek a Nyiregyházi Torna és Vívó Egylet, a Tiszapolgári Sport Club a Debreceni Gazdasági Akadémia Sport Egylete és a Debreceni Torna Egylet tagja mintegy 30 atlétával. A gömbölvő versenyen a környék földbirtokosai és az egész főképtalan tisztjei vettek részt. A verseny-rendezés, élén Horváth Aladárral és ifj. Horváth Józseffel, továbbá Dékán dr. tiszapolgári főorvossal mindent elkövettek, hogy a verseny sport szerű lebonyolítása semmi kívánni valót ne hagyjon hátra. Fáradtságos munkájuknak meg is lett az eredménye, mert a tiszapolgári verseny olyan sportot nyújtott a mintegy 6000 főre tehető publikumnak, amelyet méltán megirigyelhetnének akármelyik fővárosi sport egylet is. Nagyban emelték a verseny sport értékét az egyes verseny számokra ki tűzött értékes tiszteletdíjak.

A debreceni athlétákat mindjárt a megérkezés után Gibás Ferenchez kalauzolta a rendezőség, ki a debreceni athlétákat magyaros vendégszeretettel fogadta. Délután 3 órakor, a város apraja-nagyjának sorfala és dörgő éljenzései között v. nultak ki az athléták a feldisített sportterre. A versenyről szóljanak magok az eredmények. Azonban Horváth Aladárnak, a Tiszapolgári Sport Club all round athlétájának bravuros szereplését nem hagyhatjuk külön dicséret nélkül s különösen a discosvetésben elért 30 m. 40 cm.-es klasszikus dobása a legvérmesebb reményekre enged következtetni. — A gömbölvő versenynek is megvolt a maga meglepetése. A kis Szomjas Gusztai, alig 10 éves fiúcska, versenyre kelt a gömbölvőben a felnőttekkel, sokakat leszorítva, a negyedik helyre küzdötte fel magát. A versenyen ott láttuk a kerület népszerű országgyűlési képviselőjét, Papp Zoltán drt, ki a díjakat osztotta ki a verseny végeztével hazafias, buzdító beszéd kíséretében. Ott voltak még a közönség között: Beniczky Aladár nagybirtokos, Csohány László nánási polgármester, Fancsovics Máttyás főképtalan intéző, Br. Vay József, továbbá Fabriczky budapesti gépgyáros.

A verseny után Tiszapolgár város 250 terítékű bankettet adott a versenyzők tiszteletére, amely a legjobb hangulatban a késő hajnali órákig tartott, felköszöntőkben nem volt hiány.

A debreceni fiúk megrakodva tiszteletdíjakkal és egy kellemesen eltöltött nap emlékével kedden reggel órakor visszatértek Debrecenbe.

A verseny eredményéről kiküldött tudósítónk a következőkben számol be:

I. 100 yardos síkfutás. Papp Zoltán dr. tiszteletdíjért: 1. Fényes Jenő (D. T. E.) 11 négyötöd mp. 2. Szabó Béla (D. T. E.) 3 Szmethanovics Gyula (D. G. A. S. E.) Fél mérellel küzdelem után nyerve, 3 yardal harmadik.

II. Discosvetés. Hölgyek díjért. 1. Horváth Aladár (Tiszapolgári Sport Club.) 36 m. 40 cm. 2. Matulka Ödön, Nyiregyháza 32 m. 97. cm. 3. Fényes Jenő 29 m. 31 cm.

III. Rudugrás. Szomjas Gusztáv tiszteletdíjért. 1. Zöld József (D. T. E.) 2 m. 82cm. 2. Horváth Aladár (T. Sp. C) és Szmethanovics Gyula (D. G. A. S. E.) holtversenyben 2 m. 60 cm.

IV. 300 yardos síkfutás. Az egri káptalan tisztjeinek tiszteletdíja. 1. Szmethanovics Gyula 36 egyötöd mp. 2. Horváth Aladár.

V. Svéd gerelyvetés. Rendezőség tisz-

teletdíja. 1. Vadon Géza dr. (D. T. E.) 40 m. 20 cm. 2. Matulka Ödön 36 m. 85 cm. 3. Fényes Jenő 35 m. 20 cm.

VI. Staféta futás. 500 m. Beniczky Aladár tiszteletdíjért. 1. D. T. E. csapata (Szabó, Vadon dr. Fényes, Sz. Futó. 2. D. G. A. S. E. csapata. Tetszés szerint nyerve.

VII. Üveggömbölvészlet. Egyes verseny. 1. Szomjas Gusztáv. (Lajos tanya) Hölgyek díja. 2. Vay László br. (Tiszalök) Szomjas Gusztáv díja. 3. Benedits István (Tiszapolgár) Rendezőség díja. 4. ifj. Szomjas Gusztai (Lajos tanya) Papp Zoltán tiszteletdíja.

VIII. Páros gömbölvészlet. 1. Szomjas Gusztáv (Lajos tanya) Egri káptalan tiszteletdíja. 2. Vay László br. 3. ifj. Mátray Sándor.

Rablógyilkos debreceni katona.

A debreceni rendőrség le-tartóztatott egy debreceni katonaszökevényt, akipünkösd első napján rablógyilkosságot követett el Budapesten.

Az ünnep alatt rémes rablógyilkosság történt Budapesten. Vasárnap reggel ugyanis a Tattersall külső kerepesi-uti telepén kifosztva s borzalmasan összevagdaltva találtak Paut György spalatói születésű 44 éves szabóságát.

A nyomozást rögtön elrendelték az elmenekült rablógyilkos ellen. Vasárnap este 11 órakor kapta meg a budapesti rendőrség táviratát a debreceni bűnügyi osztály. Kézzel ezután egy gyanus külsejű züllött embert vezettek Ónody Mihály inspekciónak rendőrtisztviselő elé.

Egy kis batyut szorongatott a hóna alatt, amelyben bajonet és más katonai eszközök voltak. Meglátszott, hogy frissen vannak pucolva, de némelyiken véryomokat lehetett észrevenni, amelyekről nem tudott felvilágosítást adni. Ónodi Mihály azonnal vallatóra fogta. Megállapította, hogy a gyanus embert Sipos Bálintnak hívják, 39 éves bagaméri születésű többször büntetett egyén, akinek ujnjomata meg van örökítve a rendőrség könyvében.

Májusban vonult be fegyvergyakorlatra a debreceni 39. gyalogezredhez, de 24-én megszökött s beigazolódott, hogy azóta Budapesten bujkált. Ónodi természetesen ebből a jelekből rögtön a tattersali gyilkosságra gondolt s keményen ráírvált Sipos Bálintra: — Maga gyilkolta meg Paut Györgyöt?

Sipos e váratlan kérdésre meghökken, majd pedig minden tagjában reszketni kezdett, hogy ő vasárnap éjjelt a Rákóczi-ut 61. szám alatt lakó szeretőjénél, egy Mór Eszter nevű cselédeánynál töltötte. Később vallomását oda módosította, hogy kedvese nincs is Budapesten, hanem Fiumébe utazott. Szóval nagyon zavaros feleleteket adott.

Nagyon megerősíti a gyanút az a körülmény is, hogy Sipos Bálint Eger felől, tehát kerülő uton érkezett Debrecenbe. Visszelkedése azt a benyomást keltette, hogy Sipos Bálint Paut György gyilkosa, amit a budapesti rendőrség is valószínűnek tart. Sipos Bálintot még a tegnapi f lyamán be-kisérték a katonai fogházba.

Gyapjuszövetek

arait a kedvező aralakulása folytán márczius 1-től kezdődőleg az árak 10%-kal lecsökkentettam.

Weisz Adolf

:: posztó kereskedő ::
Debrecen Róssuth.-u 1.
:: Szigoruan szabott árak ::

Gyerünk az erdőre.

(TÖRTÉNET ÖT KÉPBEŒ.)

*

*

I.

Két ur áll a Bika előtt poros pünkösdi második napján.

Az egyik: Már jön. Látja ott áll a Hungáriánál.

A másik: Ha ott áll, akkor nem jön.

Az egyik: De ha elindul, akkor jön.

A másik: Az egyébként teljesen közömbös, hogy jön-e kisvasut, vagy nem. Az a fő, hogy én szeretnék kijutni az erdőre.

Az egyik: Türelem fiatalember, türelem Aki korán kel, aranyat lel. Tegyük fel, hogy ide ér az a kisvasut, aminthogy tényleg ide ért, nem mondaná meg, hogy lehet felülni rá?

A másik: Mondjuk meg a kalauznak hogy szálljon le, ő utazhat máskor is.

Az egyik: Ez nem sokat használ, mert már elment a kisvasut. Hanem tudja mit, gyerünk ki az állomáshoz, ott talán fel tudunk szállani.

A másik: Gyerünk.

II.

A vasuti állomásnál.

Az egyik: Hallja, már füttyöl.

A másik: Hallom, de nem Pestre akarok menni. A pesti vonat füttyöl.

Az egyik: Nézze, nézze már itt van. Egy millió utassal. Ezek most a végállomásnál leszállanak és mi annyi helyet kapunk, amennyit akarunk.

(A vonatról senki sem száll le.)

Az egyik: Látott már ilyet? Ezek kimennek a Margit-fürdőhöz, ott felszállnak, befeküsznek egy jó meleg kocsiába, kijönnek ide és úgy mennek ki az erdőre. Ugy fizeti a kisvasut az osztalékot, mint egy rima murányi.

A másik: Nem kisvasuti részvény kell nekem, hanem az erdőre akarok kimeni.

Az egyik: És ezt maga csak olyan közömbös hangon mondja, mint például szeretnék inni egy pohár vizet.

A másik: Dehát mit csináljunk?

III.

A két ur a következőket csinálja. Váltakozva két harmadosztályú jegyet Hajdusámsonig. Kimennek Hajdusámsonba. Gyalog elmennek a helyi vasutnak a hajdusámsoni állomására. Váltakozva jegyet Debreczenbe. Felülnek a motorra. A motor jön, leszámítva azt az időt, amíg áll. Muszáj neki állni, mert elakad. Nem bírja jól magát. A motor jön. A két ur a nagyerdőn leszáll. Pünköszt van.

IV.

A Dobosban van a két ur. Ülnek. Ez hogy ülnek, olyan egyszerűen hangzik, pedig háromnegyed óra hosszúra tartó véres verekedés eredménye az, hogy ülnek. Tehát ülnek.

Az egyik ur: Pincér, hozzon turót. Juh-turót.

A pincér: Micsoda szemtelenség ez? Nyújtson be egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványt, akkor esetleg kap egy — száraz sóskiflit. Hallatlan kekség! (Elrohan.)

A másik ur: Mért nem csókolta neki kezét, akkor...

(A másik ur nem tudja folytatni azt, amit mondani akar, mert egy mészáros, aki

sehogysem tudott helyet kapni, egyszerűen kihuzza alóla a széket. Az egyik urral jelzett hős alól pedig egy másik mészáros huzza ki a széket. Az egészben csak az az érdekes, hogy egyik ur sem két szék közül esik a földre, hanem egy székről. Nincs szék, pofonok, Hunyadi keserűvíz, görögtűz, tüzijáték, gyermekliga, Letzter stb. stb.

V.

Otthon. Mindenütt jó, de legjobb otthon.

Az egyik ur: Hogy eltelik ez a szép pünkösdi.

A másik ur: Pedig olyan kitűnően mulattunk. (Hideg borogatást tesz a jobb arcára, amely már nem vérzik.)

Az egyik ur: Nagyszerűen mulattunk. Az a fölséges levegő! Milyen kitűnő levegő! Oly jó levegő volt! Talán még soha sem volt ilyen jó levegő!

A másik ur: Igen. Nem volt még ilyen levegő. Hát a tüzijáték kutya volt?

Az egyik ur: Nem. Határozottan nem volt kutya.

A másik ur: Hát az a remek császárzsemlye, amit a Dobosban ettünk?

Az egyik ur: Az is kitűnő volt, csak kissé drága volt. 68 krajcárt fizettem érte és 42 volt a borralalól.

A történet itt végződik. Tulajdonképpen nem jó ez a történet, csak azért lehet nagyszerűen mulatni rajta, mert az egyik ur is azt mondja, hogy jól mulattak, a másik ur is azt mondja, hogy jól mulattak, pedig nem is mulattak jól.

Lais.

A Zenekedvelők Körének közgyűlése.

Beszámoló a második évről.

A Debreczeni Zenekedvelők Köre, ez az elismerésre méltó kulturegyesület, mely az elmúlt évadban is annyi feledhetetlen estét szerzett a közönségnek fényes hangversenyeivel, május 30-án, pünkösdi vasárnapján délután 4 órakor tartotta a Zenede helyiségében második évi rendes közgyűlést Simonffy Emil kir. tanácsos elnöklete alatt, a tagok élénk érdeklődése mellett.

Spitz Lipót dr. egyesületi titkár felolvasta az évi jelentést, melyben visszajelentést vet az egyesület két évi működésére. E jelentést lapunk más helyén egész terjedelmében közöljük. A jelentésből látjuk, hogy a tagok száma a második esztendőben rohamosan szaporodott, majdnem megkettőződött, ami a közönség méltánylásának és érdeklődésének kétségbevonhatatlan jele és az egyesület életrevalóságát bizonyítja. Ennek megfelelően a tagsági díjakból és a napi bevételekből az egyesület tekintélyes anyagi erővel rendelkezett, mely lehetővé tette, hogy az egyesület az évad folyamán hét fényes hangversenyt rendezett, s e hangversenyek mindegyikét a tagok teljesen díjtalanul látogathatták. Öröndetes dolog és a helyes vezetésre vall az is, hogy az egyesület az elég magas művészi tiszteltdíjak és egyéb kiadások dacára minden kötelezettségének eleget tehetett, sőt még 130 kor. fele-leggel is zárta le számadásait. A pénztári jelentésből azt is megtudjuk, hogy az egyesület egész tisztikara teljesen díjtalanul látta el teendőit, úgy, hogy az egész bevételt az egyesület alapszabályszerű rendeltetésére lehetett fordítani.

Az évi jelentés végül reámutat arra a fontos mozzanatra, hogy a Kör az 1908. év folyamán teljes zenekart, női és férfi énekkart szervezett, melyek egy házi verseny keretében a nyilvánosság előtt is sikerrel állottak meg az első próbát.

A közgyűlés a jelenléteket helyesléssel tudomásul vette, a felmentvényt megadta, majd az alapszabályok némely pont-

jának módosítása következett. Dr. Spitz Lipót ismertette a választmány idevonatkozó javaslatát, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

Végül Kenyeres Elek dr. orvos szép beszédben mondott köszönetet a Kör vezetőségének eddigi fáradozásaiért, melyek teljes sikerre vezettek, biztosította a Kört a tagok változatlan kitarására és ragaszkodására. Simonffy Emil elnök viszont a tagoknak mondott köszönetet, akiknek támogatása tette lehetővé az eddigi sikereket.

Nagy Endre kabaréja.

*

Egy darab fővárost hozott ma Debreczenbe Nagy Endre az ő lelkes művésztársulatával. Csupa derű, finom humor s szípkázó szellemesség ömlött végig a Royal-nagyteremben. Szubtilis apróságok, finom szatírák vonultak föl a parányi kabaré színpadon. Fűszerezte pedig az egészet Nagy Endrének elragadó konferálása. A közönséget valóságos fölvillanyozták a szellemes, előkelő nivón álló produkciók. A publikum és a színpad közötti pompás harmóniát csak a terem makacs ventilatorja zavarta meg néha, de ez nem volt baj, mert pótolta a gyéren hangzó kabaré-közbeszólásokat s legalább bő alkalmat nyújtott Nagy Endrének, hogy egy pár ügyes dolgot faragjon rája. Az estét Nagy Endrének kellemes konferálása vezette be, majd Szász Ilona, Fábrián Kornélia, Németh Juliska mutatta be produkcióit. A közönség valamennyit tünnető tapssal honorálta, különösen tetszett Sajó Gézának aktuális kupléi, ezek közül a

jobbikat leközlöjük. Alarcos bál volt az este, Nem ismertek rá a miniszterekre, Hazafiaknak voltak öltöztetve.

Lesz katonai automobil-csapat, De belé ülni csak osztráknak szabad A magyarnak csak a bűdösség marad.

A Kossuth-szobor is elkészül végre, Fölállítják Pest egyik terére Az önálló magyar bank közelébe.

Egy tehén falun megunta az éltét Följött Pestre, de nem telt bele két hét, Itt tejhamisításért elítélték.

Zárás után jött egy pékbolt kuntsaftja, De a pék nem jött zavarba miatta A zsömléket a kulcslyukon kiadta.

Élénk derűtséget keltett Nagy Endrének Ady paródiái. Ferenczy Károlynak vidám mókái. Németh Juliska közvetlen bájoságával meghódította a közönséget A műsor utolsó számaként „Az államtikár ur” című bohózatot adták óriási sikerrel.

HIREK

— **A tiszántúli egyházkerület közgyűlése.** Holnap délelőtt veszi kezdetét a tiszántúli egyházkerület közgyűlése. A közgyűlésnek igen terjedelmes a tárgysorozata, úgy hogy előreláthatólag két-három napig fog eltartani a közgyűlés.

— **Kossuth és Wekerle.** Egy német lap ma reggeli számában azt az értesülést adja közre, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök és Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter közt komoly differenciák támadtak s ezek következtében Kossuth a bankosport vezetőbeteit biztosította arról, hogy

minden t...
ciók szer...
tisztázódá...
a szerda...
kihallgatá...
és Kossu...
a kategór...
ségi párt...
A minisz...
zére egyé...
A politik...
tesen egé...
támadt.

pellinre...
szár Zep...
trófa alk...
mely egy...
hangunak

Csokonai...
előtt 10...
utca 23...
gyűlés...
és írók...
elbterjes...
titkár jel...
Számvize...
forgalom...
Tisztvise...
lasztmán...
ványok.

reczen z...
tehetség...
egyik...
Böske ur...
nevü del...
Böske a...
le az Or...
tanári k...
zött Fre...
Werlin...
vendéke.

tudósítór...
államva...
zott az...
bucsuber...
intézte.

gyezte...
zellát.

ban. Az...
tegnap...
urasszon...
alapszal...
választr...
követke...
Drucker...
Friedma...
Anna...
Winkler

ből táv...
zada U...
zésére...
a légha...
sen ejt...
a légha...
ideérke...
teljes k...
igénybe...
Zepelli...
gát. —
léghajó...
súlyos...
terföld...
irányba...
vette u

minden tekintetben velük tart s az ő intencióik szerint fog cselekedni. A helyzetben tisztázódást a legközelebbi napok hoznak: a szerdai minisztertanács és az ezt követő kihallgatások. — Mint értesülünk, Wekerle és Kossuth összetűzéseiről szóló hír abba a kategóriába tartozik, melybe a függetlenségi párt memorandumáról szóló hazugság. A miniszterelnök és a függetlenségi párt vezetője egyénileg a legjobb viszonyban vannak. A politikai felfogásuk közt pedig természetesen egész óceán fekszik. De ez nem most támadt.

— **Vilmos császár haragszik Zeppelinre.** Berlinből táviratozzák: Vilmos császár Zeppelinhez, a léghajóját ért katasztrófa alkalmából sajnálkozó táviratot intézett, mely egyáltalában nem mondható barátságos hangúnak.

— **A Csokonai-kör közgyűlése.** A Csokonai-kör június hó 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a Csokonai-házban (Hatvan-utca 23 sz.) rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozata a következő: Elnöki elterjesztés egy tiszteletbeli tag választására és írók üdvözlésére nézve. Szávay Gyula főtitkár jelentése a kör 1908 évi működéséről. Számvizsgálók jelentése az 1908. évi pénztári forgalomról. Az 1909. évi költségelirányzat. Tisztviselők, számvizsgálók és tizenhét választmányi tag választása. Esetleges indítványok.

— **Debreczeni leány sikore.** Debreczen zenei köreiből már is, mint kiváló tehetségről beszélnek a debreczeni zenede egyik legkitűnőbb növendékéről, Freund Böske urleányról, *Frsund Jenő dr.*, a kiváló nevű debreczeni ügyvéd leánykájáról. Freund Böske a napokban kitűnő sikerrel vizsgázott le az Országos Zeneakadémiában, melynek tanári kara egyhangú elismeréssel nyilatkozott Freund Böske tehetségéről. A kisasszony *Werlin Sándorné* kiváló zongoratanárnő növendéke.

— **Ludvigh Gyula bucsuja.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Ludvigh Gyula az államvasutak volt elnökgazdátja ma bucsuzott az igazgatóság tagjaitól. Ludvighhoz a bucsubeszédet Marx János helyettes igazgató intézte.

— **Eljegyzés.** Altmann Herman eljegyezte Klein Márton kereskedő leányát Gizellát.

— **Választások a leányszakosztályban.** Az izraelita nőegylet leányszakosztálya tegnap ülést tartott *Balkányi Miklósné dr.* né urasszony elnökle alatt. A szakosztály az alapszabályok kidolgozására egy tizenkét tagú választmányt választott, melynek névsora a következő: Burger Margit, Boros Anna, Drucker Alice, Falk Antónia, Fülöp Vilma, Friedmann Berta, Hajdu Hajnalka, Lukács Anna, Reichmann Piroksa, Steier Etelka, Winkler Aranka, Zelenka Ilona.

— **Zeppelin léghajója.** Goopingenből táviratozzák: A gránád ezred egy százada Ulmból ideérkezett. A léghajó megrögzésére utászok mély gödröket ásának, hogy a léghajó hathatós horgonyozását meglehessen ejteni. Este fél 7 óra felé Zeppelin gróf a léghajóépítő társaság több tagjával ismét ideérkezett és lelkesen fogadták. A léghajó teljes kijavítása valószínűleg több napot vesz igénybe. A rendkívül megerőltető ut dacára Zeppelin gróf derült kedvű és jól érzi magát. — Berlinből jelentik nekünk: Zeppelin léghajója legutolsó felszállása alkalmával súlyos sérüléseket szenvedett Zeppelin Bitterfeldből Eislebenbe repült, innen déli irányban a thüringiai erdőnél Würzburg felé vette útját és Stuttgartban nagyon élénken

üdvözöltek. Zeppelin átrepült a Neckar völgy felett és az volt a terve, hogy leszáll Goppingenben, hogy benzinkészletét kiegészítse. Zeppelin léghajója délfelé érkezett a város közelébe. A motorokat már megállították és ugylátszott, hogy a léghajó simán fog leszállani, de tizenkét óra felé egy hirtelen szélroham a léghajóst egy körtefa ágaihoz vágta, miáltal a léghajó burkolata megsérült. Azután erős recsegés hallatszott, a burkolat részei szerteszét röpültek, a körtefa ágai lekonyultak és a léghajó hegye letört. A burkolat egyrésze teljesen leszakadt, a léghajó kordázata elgörbült és eltört.

— **Eljegyzés.** Posenfeld Salamon leányát Erzsikét eljegyezte Büchler Zsimond malom tulajdonos Gyöngyösről, minden külsőn értesítés helyét.

— **Székelyest a színházban.** A vendégek és a debreceni közönség emlékeztében bizonyára sokáig élni fog a tegnapi székelyest, amelyet a városi színházban rendezett a Székely Társaság agilis vezetősége. A nagy hőség és a felemelt helyérek dacára is zsúfolásig megtelt a nézőtér. Alkalmi prólógót Irsay József írt és mondott el. A kitűnő szónokot zajosan megélték. Nagy érdeklődés mellett adott elő az alsórákosi székely E. M. K. E. daloskör szép székely nótákat. A műsor clouja kétségkívül Sándor Erzsinek az Operaház illusztris tagjának fellépte volt. Nem tuzozunk, ha azt állítjuk, hogy ő volt a mágnes, amely a diszes publikumot vonzotta. A legnehezebb parthiekat interpretálta Verdi Traviattájából és Erkel, Bánkbanjából oly frenetikus tetszés mellett, hogy ráadásokkal (Tavaszi dal, Sir a nóta magyar nóta) kellett szolgálnia. A társakból kijutott a többi közreműködőknek, Zilahy (lyulának, Nagy Andrásnak és Solyomossy Eleknek is.

— **Gyilkos és öngyilkos festő.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Ma délelőtt a Ferenc-körút 22-ik számú házában Standlovinszky 40 éves akadémiai festő gyilkosságot és öngyilkosságot követett el. Revolverrel rálőtt Binder Jozefin nevű menyasszonyára, majd önmaga ellen fordította a fegyvert. Beszállították őket a Rókus kórházba, de mire a mentők odaértek, a festő halott volt. A leány megmentéséhez is kevés a remény.

— **A hadi tengerészet szükségletei.** A pólai kikötő parancsnokság megküldötte a kamarának a tengerészet bőr, pamut, gyapju és ruházati szükségleteinek ajánlati mintáit, pályázati feltételeit és az összes szükséges meghatározásokat és szövetmintákat. Ezek a kamaránál betekintheők. Az ajánlatok a gyapju és gyapotárakra f. év augusztus 16 déli 12 óráig nyújtandók be Pólában, a bőrnemű és ruházati szükségletekre f. év július hó 16-án déli 12 óráig ugyanott.

— **Öngyilkos szabósegéd.** Ittas állapotban, könnyelműen akarta agyonlőni magát Gábor Dániel férfiszabó segéd, Szerencsére azonban a golyó nemesebb részeket nem érintett s így a halál valószínűleg nem fog bekövetkezni. Revolvert vett elő s a mellének szegelte s mielőtt megakadályozhatták volna, elsütötte. A golyó keresztül hatolt a mellén s a hátán jött ki. Életveszélyes sebével beszállították a kórházba, ahol ha komplikációk nem állanak be, talán sikerül megmenteni. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Hirtelen halál.** Derecskéről jelenti tudósítónk: Patay Márton derecskei lakos

május 30-án hirtelen meghalt. A halálozástól jelentést tettek a debreceni ügyészségnek, mely *Horváth Arthur dr.* törvényszéki orvossal felboncoltatta a holttestet. A boncolás eredménye megállapította, hogy Patay hirtelen halálának szeszmergezés volt az oka. A hirtelen elhalt embert az ügyészség engedelmével holnap temetik el.

— **Tűzijáték a Nagyerdőn.** A gyermeknapról elmaradt tűzijátékot tegnap este tartották meg a Nagyerdőn Nagy közönség volt jelen, amelynek egy régen nem látott, pompásan sikerült tűzijátékban volt alkalma gyönyörködni. A rendezőség ezuttal belépődíjat nem szedett.

— **Gyermekelődás és szépségverseny.** Gyönyörű újdonságokból összeállított műsorral tart ma délután 4 és 5 órai kezdettel az Uranus színház gyermekelődásokat. A kifogástalan mozgóműsoron kívül ez alkalommal kerül utoljára bemutatóra a múlt hó végén lezajlott gyermekszépségverseny is. Este fél 8 és 9 órakor másfélórás előadásokon, élte új műsor keretében visszavonhatatlanul utoljára: Vérnyomok, Severin világ-hírű mimikussal az Uranusban. A helyérek a rendezők.

— **A tömeglakás.** Treszka Cziril nap-számos megérkezett Budapestre. A pályaudvaron megszólította Fekete Lajos hordár és olcsó éjjeli szállást ajánlott neki. Elvezette Szondy utca 12. szám alatti lakására, amikor azonban Treszka annyit embert talált a lakásban, mint a falujában tíz házában sem, olyan nagyon megijedt, hogy a hordárt rendőrnök, a lakást börtönnek hitte, neki-szaladt a nyitott ablaknak és kiugrott rajta. Az ablak az első emeleten volt, Treszka az utca kövezetére esett és súlyosan megsérült. A mentők a Rókus-kórházba szállították.

— **Korcsmai verekedés.** Korcs Lajos 32 éves és Velenácz György 28 éves asztalossegédek vasárnap egy korcsmai mulatoztak. Beszéd közben azonban összekülönböztek valamin, aminek az lett a következménye, hogy a kissé már kapatos emberek alaposan helybenhagyták egymást. Súlyos sérülésekkel szállították be őket a kórházba.

— **Nagy Endre kabaréjára** rendkívül disztigvált előkelő nagy közönség gyűlt össze tegnap este. A kitűnő előadással a közönség nagyon meg volt elégedve s zajos tapsokkal honorálta a pompás művészettel előadott darabokat és magánszámokat. Az előadó bájos művésznők s kitűnő művészek, élükön Nagy Endrével, ki épp oly kitűnő, ötletes konferencier, mint előadó színész, el is követtek mindent, hogy a közönséget állandó, viharos derűtségben tartsák, — ami sikerült is s hossza vége nem volt a sok újrázásnak. Ma és holnap teljesen új műsor lesz új darabokkal. Jegyek a mai és holnapi előadásokra előre megválthatók Hegedűs és Sándor üzég könyvkereskedésben. Telefon 54.

— **Marólugott ivott.** Sárossy Gyula Magoss-utca 15. szám alatt lakó szobafestő segéd évek óta jegyben járt egy helyi iparos leányával. A menyasszonya azonban tegnap váratlanul visszaküldte a gyűrűt. Ezt Sárossy Gyula annyira a szívére vette, hogy öngyilkosságra gondolt. Inkább az életről, mint a leányról akart lemondani, Marólékos oldatot csinált s azt hajtotta fel. A mérég össz égette a belső részét. Beszállították a kórházba, ahol most élet halál között lebeg.

— **Új műsor a Blikában.** Zsufolásig megtelt nézőtér előtt mutatkoztak be tegnap az Arany Bika Mulató júniusi műsorának tagjai. A jelenlegi műsor jóval felülmúlja a sikerekben oly gazdag májusi műsort. A közönség sokat tapsolt Gyárfás Dezsőnek, a kiváló komikusnak, ki valahányszor jön Debrecenbe, mind jobban bejut a közönség kegyeibe. Hasonló sikerekben volt része Elna Sörensen dán szubrettnek és a két bájos Seymour angol ének és táncosnőnek. Dévai ügyes parasztkomikusnak mutatkozott be. Ezuttal léptek fel Magyarországon először Gray and Carty komikus akrobaták, a Hamilton komikus gyorsfestők és Murello burlesz Zsonglőr, kiknek bámulatos és hu-

moros mutatványait a közönség szünni nem akaró tapssal jutalmazta. Igen ügyes száma a műsornak a Dévai kettős, kik mint a gyar bochur utánczók arattak nagy sikert. Harrison Annt s a régiak közül Békefi Olga és Virágvölgyi Saci néhány új dallal érték el szép hatást.

— **Halál a munka közben.** Hajdudhászról jelenti tudósítónk: Reze Sándor 43 éves munkás ma a tanyán kapálás közben szívzselhűdés következtében meghalt. Halálát nagyszámu családja gyászolja.

— **Alulrotott férfi divat,** kalap, keztü, és cipőkereskedők egyöntetű üzleteinket június hó 1-től szept. hó 1-ig a szombati nap kivételével este fél 8 órakor zárjuk. Tisztelettel kérjük a nagyérdemű közönséget, hogy bevásárlásaikat fél 8-ig eszközölni sziveskedjenek. Aszmann Ferenc, Budapesti koronás áruház, Békés Lajos, Emerich Samu és Társai, Fekete Jakab, Fenyő Sándor és fia, Fisch Testvérek, Fischer Menyhért, Glück Ede, Goldstein Gyula, Györfi Sándor, özv. Grünbaum Mórné, Kálnai Lipót, Kobrak cipőraktára, Központi cipő és kalapáruház, Krausz Mór, Lengyel Samu, Márkus Miksa, Mandel Lipót, Mentze Henrik, Neumann Testvérek Nagy András, Révész Zsigmond, Reiner Mór, Rosenberg Emil, Schön Sándor, Schwartz M. L. Tolnai Dániel, Turul cipőraktára, Weinberger és Löwy cipőgyára

— **Öngyilkosság mulatság közben.** Egyik debreceni éjjeli kávéházban 31-én éjjel egy órkor öngyilkosságot követett el Fekete Péter debreceni napszámos. Valami pénzt költött el és emiatt összeveszett egy rokonával. Ezért lett öngyilkossá. Állapota életveszélyes.

— **Házasságok.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a mai nap folyamán a következők kötötték házasságot: Csáti Lajos—Szalkai Juliánával, Raff Mihály—Nagy Juliánával, Ember Lajos—Boros Gizellával, Vilinger Péter—Vapio Iónával, Nagy Lajos—Bárány Évával. Házasságkiírdetés végett jelentkeztek: Gábor Pál—Kiss Etelkával, Varga Lajos—Zilai Máriával.

— **A felgyógyult beteg tragédiája.** Hétfőn este gyógyultan hagyta el a debreceni kórházat György Jánosné nyírbrányi asszony. Haznutaztában Hajdusámsomnál a nagy melegtől szívzselhűdés érte és meghalt.

— **A nap halottal.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Landau Róza izr. 4 napos, Fehér Róza ref. 9 hónapos, Cseresznyés Sándor ref. 85 éves, Tarcsai Sándor ref. 78 éves, Aleva Istvánné r. kath. 24 éves, Nagy Juliánna ref. 8 éves, Szőke Erzsébet r. kath. 4 éves, Korn Ede r. kath. pincér 51 éves.

— **Elveszett a Széchényi-utca 23. számú a nistemplomig terjedő uton egy kettős fedelű női arany óra,** melynek külső fedelén S. J. monogram, belül pedig 81700 sz. látható. A szives megtaláló jutalomban részesül, ha Széchényi-utca 23. Löwy Arminnál, vagy a rendőrségen az órát átadja.

— **Villanyvilágítást lakásokban,** üzletekben, legjobb anyaggal, legjutányosabban rendez be Földvári L. első elektrotechnika gyár és vállalat Kossuth u. 1. Telefon 1681

— **Legszébb nagy nyári kert** a Dreher sörcsarnokban, hol arnyas fák alatt sörzik a közönség egész nap, kitűnő faj borok, zóna reggeli küönlegességek, remek és választékos délutáni uzsonna és vacsora. halak, korai ujdonságok, jeges italok, előkelő kiszolgálásról garancia a Markus Jenő vendéglős régi hírneve.

— **Vizsgai jutalomkönyvek** dus választékban rendelkezési állással kaphatók Harmathyóál Fűvészkert-utca 14.

— **Kugler (Gerbeaud) cukorkák** főraktára Kontsek Gézáuál.

— **Fényképészeti készületek** és kellek kaphatók legolcsóbb árban Thaisz Art hur papirkereskedésben.

— **Tisztelettel értesitem** Debreczen város és vidéke közönségét, hogy „Debrece” városához címzett szállodámat a városházzal szemben a város központjában, teljesen újonnan átalakítottam. Ajánlhatom jó magáarkonyhám tisztán kezelt boraim, állandóan frissen csapolt Haggenmacher részvény söröm, tiszta és mérsékelt áru vendé szobám. Elvállalok szerény árakban havi étkezésekre előfizetést. Teljes tisztelettel Kovács Aladár szálloda tulajdonos.

Szerkesztői üzenet.

F. E. Balmazújváros. Kérvényöket dél előtt tárgyalták. Ekkor azonban már a tisztikaron kívül egy bizottsági tag sem volt jelen a közgyűlésen s kérvényöket egyhangulag elutasították.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentés Budapest. 1909. június 1.

Készaru változatlan.	
1909. októberi buza	13 10—11
1909. májusi buza	15 42—43
1909. áprilisi buza	—
májusi rozs	—
1909. októberi rozs	10.09—10
1909. áprilisi rozs	—
októberi zab	7 58—59
1909. májusi zab	—
1909. áprilisi zab	—
1909. májusi tengeri	7 89—90
1910	7.24—25
1910. júiusi tengeri	7.84—85

Stock-Cognac

Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből, BARCOLA.

Egyedül Cognac-gőzfőző állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

A Mezőgazdasági Bank mint szövetkezet Debreczenben a megüresedett főkönyvelői állásra pályázatot hirdet. Pályázóktól felső szerkesztelmi érettségi bizonyítvány és többévi pénzügyi gyakorlat kívánatik meg. Folyamodványok az igények megjelölése mellett nevezett intézet igazgatóságához a hivatalos órák alatt nyújtandók be. Az állás legkésőbb június 20-ig elfoglalandó.

Donogán és Somossy

Debreczen, Ristemplombazár.

Mosó kelme ujdonságok

Zephyr — Batist —

Ottomán vászon — Kreton

— Volle de laine —

„óriási raktára”

A Harmat Crème

arcszépítő és bőrápoló kenőcs.

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mitessen) bőrbajokat. Kiszimítja a ráncosodni kezdő arcbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsíros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém I. kor.

Készítő helye a főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főplacc 31., a városházzal szemben.

Mindennemű

felsőruhák festését és tisztítását szépen és jutányosan eszközli

Koncz József

gőzörőre berendezett kelmefestő és vegyészeti ruhatisztító intézet.

Főnöklet:

Arany János-u. 10.

Fiók üzletek:

Batthyány-u. 2., Vár-u. 3. sz.

a Zeneke kiséptülete udvarában.

1909. Tavaszi áruk:

1 mtr. 120 cm. Pepita szövet . . . 40 kr.
1 m. 120 cm. Mode Raye szövet 65 és 70 kr.
1 mtr. 120 cm. Mélé szövet . . . 70 kr.
1 mtr. Borduros kreton 24. 27 és 33 kr.
1 m. Borduros mosó delain 30, 34 és 28¹/₂ kr.
Francia gypju delain 50, 54, 60 és 75 kr.
Jómosó Cosmanosi kartonok
Batiztok, angol zephirek
Ruha vásznak, kreppek
Keztyük, harisnyák

divat napernyők.

Szépe Lajosnál

Szép a bajusz

a híres

HAJDUSÁGI PEDRÓ-vel.

Hajdusági Bajuszpedró.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó szirnes növőnyi balszamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos. Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 korona 15 fillér bérmentve utánvétellel.

Védjegy.

Egyedül készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.

„Arany egyszaru” gyógyszerház

Telefon 496.

Telefon 496.

Apró hirdetések.

Füredőre utazó urak közönség figyelmébe Itt a jó a kalom — nincs többé betörés, lakás vagy biztosítás. Ki hosszabb időre elutazik, az forduljon teljes bizalommal **Kramer József** magán-detektívhez Iskola utca 4. ki dicsőreáció mellett nemcsak nyomozásokat, és mindenféle más kényes ügyeket elvállal, hanem a lakások felügyeletét is.

Hasznos bérbe kiadó 101 kat. hold kaszálló a Bálkó, a Ludashoz közel. Értekezhetni a tulajdonosnál Rákóczy u. 25.

Egy jó korban levő portál eladó megtudható Sugár Dzsózsef Piac-u. 19.

Eladó szőlőskert. A Booskay kertben, közvetlen a vasuti megálló mellett 2 holdas szőlőskert eladó. A szőlőskertben van két nagy lakóház, díszkert, gazdasági udvar, istálló, jóvizű kútak. Feltételek megtudhatók a vinc. lternél.

Fegyházban kötött női, férfi és gyermek házisnyák kitűnő minőség minden színben olcsó árban Fisch Testvéreknél főtér 40.

Kiadó udvar lakás. 2 szoba, előszoba, konyha kamara, pincze, fűskamara, jó víz az udvarban. Augusztus 1-re Egyalmom u. 5

Vendéglő és bodega Hunyadi-utca 11. szám alatt megnyitott. Hideg és meleg ételek kaphatók. Abonómák elfogadhatók. Rosner bodegás.

200 hektó ó és új kitűnő Sámsonkerti bor eladó. 50 literen felüli mennyiségben is kapható. Özv. Borossy Gyuláné Bathiányi utca 4

Ügyes varrólányok azonnali belépéssel felvétetnek Vanger Sandor Bathiányi-u. 1.

Eladó ház. ház Petőfi-tér 9. sz. legforgalmasabb helyen a vasut mellett legjobb menetű vendéglő és szálloda szabad kézből kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-utca 4. szám.

Géplakatos tanulók felvétetnek Széchenyi-utca 44. Ehrenreich Sámuelnél.

Finom gomblukvarrónó drb. száma is azonnali felvétetk. Pi-cz-utca 56. fehér varoda

Honvéd utca 26. számú ház 84.000 koronáért eladó. Evi jövedelme 2400 korona. Jóvíz az udvarban.

CZIGARETTÁZÓK!
100 db. tüvel nikotin mentes:

Kip-kop" 08	Riz" 14
Tizti" 10	Parafus" 14
Delibáb" 12	Arany" 20
Kolibri" különlegesség 16 k.	

Kapható **HARMATH'S** szivarkahüvely különlegességek főraktárában Debrecen füvészkert u. 14

KÖZPONTI DROGUERIA

Telefon. DEBRECZEN. Telefon. Piacz-utca, Városház épület.

Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerint berendezett mentőszekrények, kötszerek, desinficiálószerek: Creolin, Carbol, mindennemű állatgyógyászati cikkek és műszerek. Sertés és marha tápperok és Fluidok nagy raktára, ugyisint nagy választék mindenféle gummiárakban, sörvítőknél, valamint fényképezéshöz szükséges vegyszerekben.

Arroba Wine Company

BÉCS.

Direkt behozatal! Első bevásárlási forrás! Ajánlja jótállás mellett tiszta és valódi legfinomabb rég beraktározott spanyol és portugáliai

gyógy és dessertborait.

Malaga, Madeira, Sherry, Port, Marsala Lacrimae Christi, Vermuth és Cognac. Eladás 1/1 és 1/2 üvegekben eredeti árakban **Debreceni főraktárában**

Steiner Manó

gyógyszerésznél Piacz-utca 30. Fehér hattyu gyógyszerár, Telefon 595.

Eladó ház.

A kiskoru Konrad testvérek tulajdonához tartozó és Debreczenben Széchenyi-utca 50. sz. ház 300 négyszögöl udvarral 30.000 koronáért örökáron eladó, a vételár az ezen házra és az Arany János-utcai 59 sz. házra a Debreczeni Első Takarékpénztár javára betáblázott 20.000 kor. törl. kölcsön és 5000 kor. 6%-os kölcsön és a Magyar kir. kincstár javára betáblázott 1796 kor. adóhátralék átvállalásával egy év alatt rendezendő a vételár többi része az árvaszéknél részletekben 6%-al törlesztendő; ezen háznál 12 lakosztály van, háztér havonta 194 kor illetve egy év alatt 2324 korona. Ért. Arany János-utca 59. sz. a. gyám apánál.

234-1909 v.h.ó.

Árverési hirdetmény.

Alu írott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pladányi kir. járásbírósnak 1909. évi 68/2. számú végzése következtében dr. Furman Lajos úz. véd. átal képviselt Hegyesy Barna javára 655 kor. 81 fill. s jár. erejéig 1909. évi márczius hó 5-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1070 koronára becsült kövekező ingóságok, u. m.: szoba bútorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pladányi kir. járásbíró ság 1909. évi V. 68/3. számú végzése folytán 655 kor. 81 fill. tőkekövetelés, ennek 1908. évi deczember hó 1. napjától járó 5% kamatai 1/2% váltó díj és eddig összesen 120 kor. 68 fill. ben bíróság már megállapított költségek erejéig Földesen Sági Imre házána leendő eszközzésére **1909. évi június hó 5-ik napjának délutáni 3 1/2 órája** házárírdűl kúzeuk és ahhoz a venni szárdékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t-c 107 és 108. § ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fogaak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kie égitési jogot nyrttek volna, ezen árverés az 1881. XL. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetk.

Keit Pladány, 1909. évi május 21-én.

Bukvich Szaniszló kir. bir. végrehaj. ó.

Leghíresebb angol és német gyártmányu

kerékpárok mindenféle kerékpár-alkatrészek

tulhalmozott raktár miatt 50%-al olcsóbban eredeti gyári árakon kaphatók.

Külön nagy javító műhely

kerékpárok és varrógépek részére.

Legszolidabb kiszolgálás.

GEDŐ ADOLF varrógép, kerékpár és alkatrészek nagyraktára — e előtt **Schweitzer Testvérek** Debreczen, Piac-u 56. a vármegyeháza mellett

Tavaszi idényre

Férfi-, fiu- és gyermek ruhák

óriási választékban megérkeztek.

Kérjük kirakatainkat megtekintenl.

Grünfeld Adolf és Társa

DEBRECZEN,

Kistemplom mellett, (sarek bolt.)

Kerékpároozók

mielőtt **kerékpárt** vagy bármily alkatrészeket szárdékozik venni, saját érdekében keresse fel cégemet, hol olcsón gyári árban szerezheth be mindent. Raktáron tartok elsőrendű

kerékpárokat,

valamint mindennemű alkatrészeket, 20 koronán felüli vásárlásokat és javításokat kedvező fizetési feltételek mellett eszközölk. **Varrógép, gramaphon és villamossági cikkek** raktára és mindezek javítása

B. pártfogást kérve, tisztelettel **Geller Henrik,** ez előtt Geller és Németh Debreczen, Hatvan-u. 8.

Női czipőket **Telefon 602.** Férfi czipőket

nagy választékban, nagyon olcsón

csak **Glück Bode**

czipő üzletében vehetünk

Kossuth-utca sarkán. A kistemplommal szemben.

Tessék meggyőződni!

Gyermek czipőket **Telefon 602** Fiu czipőket

Villanyvilágítást

lakásokban, üzletekben legjobb anyaggal legjutányosabban rendez be

a Debreczeni első elektrotechnikai

gyár és vállalat.

Kossuth-u. 1. Telefon 168.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó gyár
BUDAPEST, VII., Szövetség-utca 37. szám.

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy országát — a csoma olás és postaköltségek mellőzésével — SCHWARTZ R. Debreczen Dégenfeldtér 8. sz. vette át a képviselői felkereshesse közvetlenül árjaiban vállalja az ural, női- és gyermeköltönyök, diszkrét és butorszővetek, függő és kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárak, szőrmék stb. vegytisztítását és festését Ugyasintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőlet és számos megbízatást kér a

KOVALD PÉTER ÉS FIA CÉG.

Kovács Gyula és Társa

női és gyermek felöltők divatterme
Debreczen, Főter 55. sz.
(Hungária kávéház mellett).

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy a tavaszi idény újdonsággal legszebb választékban divattermünkbe raktáron vannak, melyek megtekintésére b. látogatásukkal szerencsésítenni méltóztassanak.

A tavaszi idény újdonságai:

Sima és angol hosszú palettók. Ottomán selyem kabátok, kimonok, divat gallérok.

Leány és gyermek felöltők.

Costümök és divat aljak minden színben. Szövet, delaine és mosó pongyolák. Jouponok. Csipke tüll, selyem és szövet blousok.

Még számos itt fel nem sorolt cikk, melyek nagy választékban raktáron vannak, a legolcsóbb szabott árak mellett szereshetők be.

Linoleum gyári raktár

Haas Lipót Debreczen, Piacz-utca 49. sz.

Az országban **18** gyári raktár.

Telefon **644.** szám.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű vevőközönséget, hogy a mai naptól a
Linoleumokat

20%-al olcsóbban árusítom.

Egyszersmind ajánlom dusan felszerelt raktáramat. Továbbra is kérem a nagyérdemű vevőközönség szíves pártfogását.

Egy fiatal segéd, valamint egy tanuló felvétetik.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. a főpostával szemben.